

Espais de la batalla de l'Ebre

La primera de les tres rutes dels espais de la batalla de l'Ebre ja s'ha inaugurat.

El projecte d'obrir diverses rutes per donar a conèixer els espais on tingué lloc la batalla de l'Ebre està prenent forma, mercès a un total de 800 persones que els darrers dies de març, i aprofitant els dies festius de Setmana Santa, visitaren aquells paratges de la Terra Alta. El delegat del govern de la Generalitat a les Terres de l'Ebre i president del COMEBE, Lluís Salvadó, al seu dia va destacar que aquest "producte" ha despertat força interès en el mercat turístic català. Hom pot afirmar sense cap mena de dubte que el projecte encaminat a donar a conèixer els escenaris de la batalla de l'Ebre està, en aquests moments, absolutament consolidat.

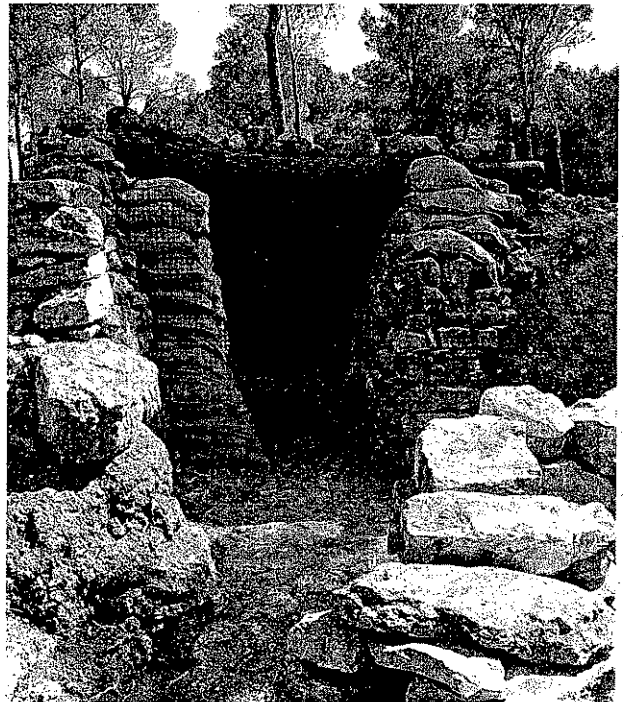
Aquest producte ha nascut amb la clara convicció de ser un dels principals atractius de la nostra comarca. S'espera que la posta en marxa d'aquest projecte vagi acompanyada d'una millora substancial de la xarxa viària i la senyalització dels diversos itineraris.

Dels tres itineraris principals de la ruta esmentada, iniciem la visita al Poble Vell de Corbera d'Ebre, on des del COMEBE s'ha establert una actuació puntual per facilitar un circuit per visitar el Poble Vell, tot seguint els antics carrers, ara en runes (1).

Un segon itinerari ens condueix a les trinxeres de les Deveses, a 2 km. del nucli urbà de la Fatarella. Aquests indrets formaven part d'una de les línies defensives republicanes construïdes en aquest indret del front.

També s'ha preparat un tercer itinerari a l'espai històric dels Barrancs, a Vilalba dels Arcs, a uns 5 km. de la població. Aquest lloc ens mostra una de les xarxes defensives que l'exèrcit de l'Ebre va bastir per defensar-se de les contraofensives franquistes (2).

La ruta acaba al Pinell de Brai (3), on es poden visitar tres espais diferents: la cota 705, cim culminant de la serra de Pàndols, on troba-

Trinxera a Vilalba dels Arcs

reu un monument alçat en memòria dels 114.000 homes caiguts en combat a Pàndols i Cavalls. Un xic més avall del cim es troba l'ermita i font de Santa Magdalena, on els pinellans acudeixen en romeria la segona setmana després de Pasqua. Retornem a l'itinerari entrant al Pinell de Brai, on encara podem contemplar diverses cases que van ser destruïdes pels bombardeigs de l'artilleria franquista, pel fet de ser aquest poble centre d'aprovisionament i serveis de l'Exèrcit Popular de la República. El recorregut es clou al Centre d'Interpretació del Pinell, "Les Veus del Front", dedicat de forma monogràfica al paper de premsa i propaganda durant la batalla en els diferents àmbits de la societat, civil i militar. Aquesta exposició, de caire permanent, està situada a la primera planta de l'edifici que disposa de 120 metres quadrats i es complementa amb un programa audiovisual.

(1) Butlletí C.E.T.A. núm. 35, dedicat a Corbera d'Ebre.

(2) Butlletí C.E.T.A. núm. 36, dedicat a Vilalba dels Arcs.

(3) Butlletí C.E.T.A. núm. 37, dedicat a la Fatarella.